

Tanácsadás szerepe a karriermenedzsmentben és a felnőttkori tanulásban

Dr. Mócz Dóra

Tanácsadás témakörének oktatása a KJE gyakorlatában

A tanácsadás témakörének oktatása kiterjed a Humán szolgáltatást végző szakok hallgatóinak képzésében:

Emberi erőforrás tanácsadó MA

Közösségszervezés BA -Humán szakirány

Cél, hogy az elméletre épülő tudás gyakorlati kipróbálására lehetőséget kapjanak a hallgatók lehetőség szerint saját élményeken keresztül, és a kurzus végén a tapasztalatok alapján egy olyan dokumentum készüljön, ahol a két tudástartalom szintézise megvalósul.

A tanácsadás oktatásának tartalma

- Elméleti keretek: fogalmak tisztázása.
- Folyamat: az alapfogalmak birtokában a hallgatók egy tanácsadási folyamatban vesznek részt. A mesterszakosok egy választott kliens pálya és karriertanácsadását végzik el meghatározott lépések szerint, valamint az alapszakosok számára is nyújtanak tanácsadási szolgáltatást. Az alapszakosok kliensként vesznek részt tanácsadáson
- Dokumentálás: A mesterszakosok tanácsadási naplót készítenek, míg az alapszakosok reflexiós visszajelzést adnak, valamint

Fogalmak

A tanácsadás fogalma, jelentősége

- Hétköznapi szóhasználatban mások segítése, megerősítése
- Szakmai definíció: interperszonális kapcsolat, amely jogi és etikai normák által szabályozott, módszertanilag megalapozott segítségnyújtás, amely a résztvevők kölcsönös aktivitására építve segítséget nyújt döntésekben, változásokban krízisekben.
- A társadalomban történő változások (ipar 4.0, generációs különbségek, információs társadalom) miatt a társadalmi beilleszkedési lehetőségek és a munkaerőpiac foglalkoztatási szerkezete

Tanácsadás és a humán szolgáltatás kapcsolata

- A humán szolgáltatás olyan tevékenység, amelyben a résztvevők mindegyikére jellemző az egyediség, akár szolgáltató, akár szolgáltatást igénylő.
- Mindegyikére jellemző az általános, a közös, a szolgáltatóra az, hogy melyik szférában dolgozik (népjólét, munkaügy, kultúra), a szolgáltatást igénylőre a kérdésfeltevés, amiért az adott szolgáltatást akarja igénybe venni, például gyógyíthatatlan beteg, sérült, tanulási nehézségei vannak, megélhetési nehézségei vannak, munkanélküli, hajléktalan. Így a humán szolgáltatások közös jellemzője, hogy individuális problémakezelést igényelnek.

A felnőttképzésen belüli szolgáltatások

- a már megszerzett kompetencia felmérése, értékelése és figyelembe vétele
- a pályaaorientációs és korrekciós tanácsadás
- az egyén képzési szükségleteinek felmérése és a képzési tanácsadás
- az elhelyezkedési tanácsadás
- egyéni vagy csoportos álláskeresési tanácsadás
(Felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. Törvény)

Karrierstratégia

Egész életre szóló foglalkozással és életminőséggel összefüggő egyértelműen megfogalmazott célok.

Elemei:

- Aktivitás jellege, a munka tartalma (elégedettség és izgalom élménye- flow)
- Elérendő elismerések (a továbblépés motivációja)
- Tudományos, gazdasági, anyagi célok elérése - szerepek, viselkedések, felelősségek, fejlődési lehetőség
- Gazdasági erőforrások- elegendő jövedelem, megtakarítás, kölcsönfelvételi lehetőségek

Gyakorlati feladatok BA szakon

- A másodéves hallgatók az Élethosszig tartó tanulás kurzushoz kapcsolódóan vettek részt tanácsadáson. Nem volt meghatározva a tanácsadás színtere (személyes, telefonos, és online tanácsadást egyaránt választottak) illetve a tanácsadás üléseinek száma sem.
- Feladatuk volt, hogy a tanácsadás eredményeképpen készítsenek és mutassanak be önéletrajzot, lehetőség szerint hozzanak létre linkedin profilt, és számoljanak be a kurzus végén élményeikről.
-

Minta egy önreflexiós beszámolóból

Tanácsadást kaptam, amely segített mélyebben átgondolni a saját helyzetemet és lehetőségeimet. Eleinte bizonytalanságot éreztem a jövőmmel kapcsolatban, de a beszélgetés során új szempontokat ismertem meg, amelyek segítettek tisztábban látni az irányt.

Tanácsadás hatása és saját gondolatok

- **Önbizalom és döntéshozatal:** A tanácsadás segített felismerni, hogy az érdeklődési köröm sokszínűsége nem hátrány, hanem lehetőség. Nem kell azonnal végleges döntést hoznom, hanem lépésről lépésre alakíthatom az utamat.
- **Érzelmi reakciók:** Kezdetben frusztrált voltam, mert úgy éreztem, hogy túl sok irányba húz a kíváncsiságom. A beszélgetés során rájöttem, hogy ez a sokoldalúság valójában erősség lehet.
- **Új perspektívák:** A tanácsadó olyan lehetőségeket említett, amelyekre korábban nem gondoltam, például a vállalkozói létet, mint alternatívát.
- **Következtetések és jövőbeli tervek:** Az önreflexió során felismertem, hogy a döntéseimet nem kell kizárólag külső elvárások alapján meghoznom. Fontos, hogy önazonosan válasszak irányt, és tudatosan építsem a saját utamat. A következő lépéseim között szerepel: További önismereti munka, hogy még tisztábban lássam a saját prioritásaimat. A lehetőségeim alaposabb feltérképezése, hogy minden irányt megfelelően megvizsgáljak. Nyitottság az új tapasztalatokra és bátorság a változtatásra.

A tanácsadás eredményei BA szakon

- A hallgatók lehetőséget kaptak arra, hogy átgondolják, az életen át tartó tanulás milyen lehetőségeket nyújt számukra jelenlegi élethelyzetükben.
- Tudatosodott karrierképük, ötleteket kaptak arra vonatkozóan is, hogy milyen lépéseket érdemes megtenniük még egyetemi hallgatóként ennek érdekében.
- Egymás reflexiót meghallgatva és azokat csoportosan átbeszélve maguk is tanácsadóként működhettek, így védett környezetben kipróbálhatták magukat ebben a szerepben.

Gyakorlati feladatok MA szakon

- A hallgatóknak meg kellett tervezni és valósítani egy tanácsadási folyamatot, melynek szakaszait és eredményeit tanácsadási naplóban kellett dokumentálniuk.
- Önállóan kellett meghatározniuk az egyes szakaszok időkeretét, a szükséges ülések számát, és végül el kellett jutni egy megállapodás megfogalmazásáig, amely a kliens közösen meghatározott teendőit rögzítette.

Tanácsadási napló tartalma -példa

- 1. Megismerés szakasza (Kliens meghatározása és a probléma definíciója)
- 2. Tisztázás szakasza (a problémadefiníció során feltárt kérdések tisztázása)
- 3. Elemzések szakasza (objektív lehetőségek és tisztázott szubjektív tartalom)
- 4. Szintézis szakasza
- 5. Megállapodás (Kliens döntése)

1. Megismerés szakasza – KI a KLIENS?

Kliens	Kliens végzettsége	Kliens értékei	Kliens kompetenciái

2. Tisztázás szakasza

2.1. Közös
munka alapjai

2.2. Igenek és
Nemek

2. Tisztázás szakasza – IGENEK és NEMEK

IGENEK	NEMEK

3. Elemzés szakasza

4. SZINTÉZIS szakasza

mérőköve
k

5. MEGÁLLAPODÁS szakasza

Eredmények MA szakon

A hallgatók önállóan végig vitték a tanácsadás folyamatát és szembesültek/kezelték a kliens személyiségében rejlő nehézségeket

Dolgozniuk kellett az időmenedzsment kérdéseivel,

Kipróbálhatták magukat védett, inkubációs körülmények között, de mégis „éles” tanácsadási helyzetben. Visszajelzést kaptak a kliensektől szakmai professziójuk vonatkozásában.

Felkészültek a fentiek alapján az egyéni gyakorlatra, ami a következő félév feladata lesz.

Összegzés

- A több szakon is megjelenő témakör különböző szintű elmélyítését segítette a különböző képzések hallgatóit érintő inkubációs gyakorlat, melynek során pontosan meghatározott szempontok szerint, adott feladathoz kapcsolódó cselekvés közben sikerült az elméleti tudás mélyíteni, gyakorlatban kipróbálni.
- A különböző szakok hallgatói a feladat megoldása során egymás támogatói voltak, az eredményekről egymásnak visszajelzést adtak, így segítve a közös munkát.

Köszönöm a
figyelmet!